

yümiş gözlerle uzun müddet oraya baktı...

Genç kadının yüzü bembeyazdı. Hafifçe aralık du-
ran ağzı ile, uyuyor ve gülümsüyor gibiydi. Yalnız, göz-
lerinin bir kısmını meydanda bırakan göz kapakları, bu
sakin uyku manzarasına korkunç bir mahiyet veriyor-
du.

Yusuf eğilerek karısını omuzlarından yakaladı. Ku-
cağında arkaya doğru kayan ve kumral saçları yerlere
kadar uzanan bu başa yüzünü yaklaştırarak koklamaya,
onun donmuş yanaklarını titrek parmaklarla okşama-
ya başladı. Kendi yüzü de sapsarı idi.

Dudaklarını kanatırcasına ısırıp ve Muazzez'i ya-
vaşca yere bıraktı. Hayvanın terkinde duran heybeye
elini soktu. Burada hâlâ birtakım defterler ve makhuz
koçanları duruyordu. Hepsini çıkarıp yere fırlattı. Hey-
benin tâ dibinden büyükçe bir bıçak aldı ve onunla top-
rağı kazmaya başladı.

Güneş oldukça yükseldiği için karlar eriyor ve top-
rağı yumuşatıyordu. Öğleye doğru oldukça derin bir çu-
kur hazırladı. Karısını sarılı olduğu gocukla beraber kol-
larına alarak oraya getirdi. Hafif bir rüzgâr Muazzez'in
saçlarını uçuruyordu. Bu sırada onun sırtında pembe
seten entarisi olduğunu farkettiler. Arkasına bir bıçak ye-
miş gibi sallandı. Bir eliyle yanbaşındaki ağaca tutun-
masa düşecekti. İlk kaçırdığı akşam da Muazzez'in sır-
tında bu entari vardı.

Kazdığı çukurun başına çömelerek kucağındaki ölü-
yü koklamaya başladı. Yüzü korkunç bir hal alıyor, ku-
ru gözleri parlayacak kadar dışarı fırlıyor ve çamur için-
deki elleri asabî hareketlerle Muazzez'in soğuk vücudu-
na sarılıyordu.

Bu sırada gocuk kaydı ve genç kadının vücudu mey-
dana çıktı. Sol omuzunda, boğazına yakın bir yerde
kan pıhtıları birikmiş ve elbisesini, tâ aşağılara kadar,

boyamıştı.

Yusuf gözlerini bu yaraya dikti ve belki yarım saat,
hiç kimildamadan baktı. Orada, o kanlı çukurda, şimdi-
ye kadar geçen bütün hayatını görüyor gibiydi.

Bir müddet sonra derin bir nefes aldı; karısını tek-
rar gocuğa sararak, incitmekten korkuyormuş gibi ih-
timamla, çukura yerleştirdi ve yumuşak toprakları avuç-
lariyle çabuk çabuk onun üzerine attı.

Bütün bunları gayet sükûnetle, âdeta bir diriye hiz-
met edermiş kadar itina ile yapıyordu. Yalnız önünde
sarı ve rutubetli topraktan küçük bir tümsek belirince
gözlerini ona dikti, gırtlığı yırtılır gibi bir kere:

«Ah!!» diye bağırdıktan sonra, yumruklarını karı-
sının üstünü örten topraklara soktu.

Sonra ağır ağır doğruldu. Mezarın yanında ayakta
durdu ve gözlerini ovaya çevirdi. Güneşin altında pırl
pırl yanan zeytin ağaçlarının sonunda beyaz minarele-
riyle Edremit görünüyordu.

Yusuf bir oraya, bir de önündeki toprak yığınına
baktı. Dişlerini ve yumruklarını sıkı, dudaklarını ısır-
dı; buna rağmen gözlerinden yanaklarına doğru iri dam-
lalar yuvarlanmaya başladı. Bu yaşlar bütün manzarayı
örtüvermişlerdi. Kollarının yeni ile gözlerini sildi. Hay-
vanına atladı. Bir kere daha dönüp geriye baktıktan
ve ömrünün en korkunç senelerinin geçtiği bu kasabaya
yumruğunu uzatıp tehdit eder gibi salladıktan sonra,
atını ileriye, dağlara doğru sürdü.

İçindeki bütün yıkıntılara, bütün kederlere rağmen
başını yere eğmek istemiyordu. Matemini ortaya vur-
madan tek başına yüklenecek ve yeni bir hayata doğru
yürüyecekti.

Lorsque l'aube commença à pointer, il respira profondément. Il voulait reprendre la route, ou tout au moins aller jusqu'à un village. Il se mit à chercher son cheval et se dirigea vers des broussailles qui s'accrochaient au flanc de la montagne. L'animal s'était réfugié sous un rocher.

Youssouf se dit en lui-même :

« Malheur ! Je ne lui ai pas mis sa couverture... J'espère qu'il ne tombera pas malade ! »

Il ramassa les rênes et retourna à l'endroit où sa femme était couchée.

Mouazzez ne s'était toujours pas réveillée. Youssouf s'approcha tout doucement d'elle et la toucha de la main :

« Allons Mouazzez, mettons-nous en route ! » dit-il.

Voyant qu'elle ne bougeait pas, il souleva le bord de la pelisse, et, sans rien dire, les yeux exorbités, il regarda longuement le corps étendu devant lui.

Le visage de la jeune femme était tout blanc. Ses lèvres entrouvertes donnaient l'impression qu'elle souriait dans son sommeil. Mais ses yeux qu'on apercevait à travers ses paupières légèrement écartées conféraient à ce paisible sommeil un caractère terrifiant.

Youssouf se pencha vers sa femme et la souleva par les épaules. Sa tête glissa en arrière et ses cheveux châtain roulerent à terre. Il colla son visage contre le sien pour s'imprégner de son odeur et carressa de ses doigts tremblants les joues glacées. Il était livide.

Les lèvres serrées, il posa doucement Mouazzez par terre. Il enfonça sa main dans sa besace. Il sortit les registres et les carnets à souche qui s'y trouvaient encore et les lança loin de lui. Il tira du fond du sac un grand couteau et se mit à creuser le sol.

Comme le soleil était déjà assez haut, la neige commençait à fondre et détrempait la terre. Vers midi, il avait déjà creusé un assez grand trou. Il souleva le corps enveloppé dans la pelisse et le porta jusqu'ici. Une faible brise faisait voltiger les cheveux de Mouazzez. Soudain, il remarqua qu'elle était vêtue de sa robe de satin rose. Ce fut comme s'il recevait un coup de couteau en plein cœur. Pour ne pas tomber, il dut se retenir à un arbre. C'était la robe que portait Mouazzez le jour où il l'avait enlevée.

S'agenouillant près du trou qu'il avait creusé, il se mit à sentir la morte. L'expression de son visage était terrifiante. Ses yeux secs semblaient vouloir sortir de leurs orbites, ses mains couvertes de boue étreignaient nerveusement le corps froid de Mouazzez.

Soudain la pelisse glissa, découvrant la jeune femme. Elle avait à l'épaule gauche, près du cou, une plaque de sang coagulé et sa robe toute entière était couverte de taches rouges.

Youssouf fixa ses yeux sur cette blessure, et resta ainsi près d'une demi-heure à la regarder sans bouger. Il avait l'impression de voir dans ce petit creux ensanglanté toute sa vie défilier.

Finalement, il laissa échapper un profond soupir. Il enveloppa sa femme dans la pelisse et la posa délicatement dans le trou, comme s'il avait peur de lui faire mal. Puis il prit dans ses mains des poignées de terre et se pressa de recouvrir le corps.

Il agissait avec calme et se montrait aussi attentionné que si sa femme avait été encore vivante. Mais lorsqu'il vit apparaître devant lui un petit monticule d'argile jaune et humide, un cri terrible lui déchira la gorge et il enfonça ses poings dans la terre qui recouvrait sa femme.

Ensuite, il se redressa lentement. Il se tint debout à côté de la tombe et tourna ses yeux vers la plaine. Au loin, derrière les plantations d'oliviers qui scintillaient au soleil, on apercevait Edremit et ses blancs minarets.

Après avoir contemplé le bourg, Youssouf regarda la tertre qui s'élevait devant lui. Il serra les poings et se mordit les lèvres, mais ne put retenir les grosses larmes qui commençaient à rouler sur ses joues et qui l'aveuglaient. Il s'essuya les yeux avec ses manches et sauta sur sa monture. Il se retourna encore une fois, et, après avoir menacé de son poing ce bourg où il avait passé les plus terrifiantes années de son existence, il lança son cheval en avant, vers les montagnes.

Malgré la détresse et la douleur qui emplissaient son âme, il n'abdiquerait pas. Il ne partagerait son deuil avec personne, il porterait seul ce fardeau, et se dirigerait vers une vie nouvelle.